

**ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА
ЦЕНТР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ**

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ

за результатами анкетування здобувачів третього року навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
які навчаються за освітньо-професійною програмою
«Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

1. Загальна інформація про дослідження і респондентів

Метою анкетування було вивчення думки здобувачів вищої освіти щодо якості освітнього процесу в ОНУ імені І. І. Мечникова. Таке опитування є формою участі здобувачів вищої освіти у системі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та одним із механізмів реалізації студентоцентрованого навчання. Опитування здобувачів вищої освіти є анонімним і проводилось онлайн.

Анкетування проведено у **другому** семестрі 2023-2024 навчального року. Опитування проводилось за анкетами: «Якість освітньої програми», «Якість освіти», «Якість викладання». Бланк анкети «Якість освітньої програми» містить 9 запитань стосовно змісту освітньо-професійної програми. Бланк анкети «Якість освіти» містить 34 запитання, три з них – відкритих. Аналіз відповідей респондентів здійснювався в цілому за освітньо-професійною програмою.

2. Результати опитування за анкетною «Якість освітньої програми»

В опитуванні взяли участь 7 здобувачів вищої освіти, що складає 12% від загальної кількості здобувачів, що навчаються на третьому курсі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» 2021 року. Результати оцінювання здобувачами вищої освіти якості змісту освітньо-професійної програми представлено у таблиці 1.

Таблиця 1

Оцінювання якості змісту ОПП «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» здобувачами вищої освіти (у відсотках)

№		Так (%)	Ні (%)
1	Чи реалізовується за Вашою ОП вільний вибір дисциплін?	100	0
2	Чи достатній обсяг практичної підготовки, закладений в ОП Вашої спеціальності?	71,4	28,6
3	Чи порушується, на Вашу думку, логіка викладання дисциплін ОП вашої спеціальності?	28,6	71,4
4	Чи співпали Ваші очікування щодо ОП Вашої спеціальності з її реальним змістом?	71,4	28,6

Аналізуючи відповіді здобувачів освіти на запитання анкети, слід зазначити, що 100% респондентів підтвердили наявність вільного вибору дисциплін та 71,4% - відзначили відповідність змісту ОП їх очікуванням. 28,6% респондентів відзначили

недостатність практичної підготовки.

Пропозиції здобувачів освіти щодо змін ОПП:

1. Пропонується внести до ОП як окремі навчальні дисципліни дипломатичний протокол, діловий етикет, кроскультурні комунікації, зовнішню політику КНР, зовнішню політику країн Перської затоки, вплив транснаціональних компаній на політику держав (незважаючи на те, що дані модулі вже викладаються у межах інших дисциплін, а також є вибірккові освітні компоненти, які повністю відповідають даним побажанням).
2. Додати такі навчальні дисципліни: Фізичне виховання, Основи безпеки життєдіяльності.
3. Вилучити з ОП БЖД та охорону праці, міжнародні економічні відносини, соціологію та філософію.
4. Посилити практичну підготовку здобувачів.

Слід відзначити той факт, що рекомендації здобувачів є дуже суперечливими й часто є взаємовиключними.

3. Результати опитування за анкетною «Якість освіти»

В опитуванні взяли участь 5 здобувачів вищої освіти, що складає 9% від загальної кількості здобувачів, що навчаються на третьому курсі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» 2021 року. Запитання анкети «Якість освіти» розподіляються за такими блоками: участь здобувачів вищої освіти у забезпеченні якості освітньої програми, якість оцінювання результатів навчання, якість викладання, організація та загальна підтримка освітньої програми.

Відповіді здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти на питання блоку «Участь у забезпеченні якості освітньої програми» засвідчили, що з твердженнями «Студенти мають можливість бути залученими до забезпечення якості освіти» цілком погодились 60%, частково погодились 40% здобувачів; «Я маю можливість вільно обирати навчальні дисципліни» 100% цілком погоджуються; «Я маю можливість впливати на визначення змісту навчальних дисциплін» 40% частково погодились, 20% відповіли цілком схвально; «Я маю можливість впливати на зміст (набір дисциплін) освітньої програми, за якою навчаюсь» 20% відповіли цілком схвально, 60% частково погодились. Такі результати свідчать про необхідність запровадження систематичних опитувань здобувачів вищої освіти та посилення роботи з інформування їх щодо управлінських рішень, прийнятих за результатами опитувань.

Результати анкетування за блоком запитань «Якість оцінювання результатів навчання» засвідчили, що з твердженням «Спосіб і методи оцінювання та виставлення

балів в університеті є справедливими» цілком погоджуються 20%, погоджуються частково 80%. «Я отримую детальний відгук (зворотній зв'язок) про мою роботу» цілком погоджуються 40%, в той час як 60% погоджуються частково; «Я отримую цей відгук дуже швидко» усі здобувачі відповіли схвально, при цьому 90% здобувачів (20% цілком та 60% частково) засвідчили, що «Цей відгук допоміг їм прояснити речі, які вони раніше не розуміли».

Оцінювання блоку «Якість викладання» здійснюється з метою дослідження рівня якості викладання, видів інформаційних ресурсів, які супроводжують цей процес, а також дотримання принципів академічної доброчесності. В цілому анкетування за даним блоком показало, що 100% опитаних здобувачів (20% цілком та 80% частково) вважають викладачів за своєю освітньою програмою висококваліфікованими та компетентними; 100% опитаних (40% цілком та 60% частково) здобувачів вважають викладачів добре організованими та підготовленими до занять. 20% здобувачів цілком та 60% частково підтверджують можливість швидко контактувати з викладачами та отримувати достатньо підтримки і корисних порад щодо навчання (40% цілком та 20% частково). 30% повністю та 60% частково погоджуються, що отримують корисні поради, вичерпні консультації; 60% респондентів цілком погоджуються, а 40% частково з твердженням, що вони мають можливість оцінювати роботу викладачів.

З твердженням «Моє навчання належним чином готує мене до сучасної кар'єри за моєю спеціальністю» цілком погодились 40%, частково погодились 20%. 40% респондентів цілком згодні, 60% частково погоджуються з думкою, що викладачі застосовують різноманітні викладацькі методики для забезпечення ефективності навчання та якісно пояснюють ключові поняття. З твердженням, що частка навчального часу, відведена на самостійну роботу, була достатньою цілком згодні 40% опитаних бакалаврів, 60% частково згодні; 90% (60% цілком та 30% частково) вважають, що методичне забезпечення самостійної роботи є цілком достатнім.

100% згодні (частково та повністю) з твердженнями, що необхідні навчальні ресурси для вивчення матеріалу є доступними, а також що вони мають стабільний доступ до мережі Інтернет для пошуку необхідних матеріалів; що у випадку будь-яких змін у навчальному процесі чи викладанні ефективно використовується комунікація між здобувачами і представниками факультету; що здобувачі мають доступ до важливої інформації і даних щодо курсів та успішності.

З твердженням, що розклад занять є ефективним та зручним погоджуються повністю 40%, частково 60% опитаних здобувачів.

Слід зазначити, що 80% здобувачів погоджуються, що поінформовані щодо порядку перескладання та 60% оскарження результатів заліків, іспитів; 100% респондентів ознайомлені з порядком процедури реагування університету на порушення академічної

доброчесності; при цьому 60% поінформовані щодо процедури врегулювання конфліктних ситуацій в університеті.

Разом з тим, із твердженням «Я ознайомлений з роботою психологічної служби університету» погодились 40% здобувачів; з твердженням «Загальне ставлення викладачів було об'єктивним і неупередженим» цілком погодились 100% здобувачів. Крім того, у цілому (цілком та частково) 100% здобувачів вказали, що усі навчальні дисципліни за ОП викладаються українською мовою.

На запитання «Що Вам подобається в університеті?» були отримані такі відповіді:

- Робота мовних центрів.
- Розуміння з боку викладачів
- Наявність можливості обирати дисципліни, тем курсових, тем для виконання самостійних робіт.

На запитання «Що Вам не подобається в університеті?» були отримані такі відповіді:

- Університет не є дуже активним у залучення здобувачів в «просуванні університету»;
- Велика кількість матеріалу та недостатньо часу для його опрацювання;
- Розклад занять не дає можливості знайти роботу;
- Зміст практики 1-го курсу не відповідає очікуванням.

Здобувачі надали наступні пропозиції щодо діяльності університету:

- Влаштувати тематичні заходи в рамках вивчення східних мов.

За результатами опитування сформовано такі пропозиції щодо поліпшення змістового складнику освітньо-професійної програми:

1. Сприяти організації систематичних онлайн-опитувань студентів із проблем забезпечення якості освіти.
2. Розглянути можливість посилення практичної складової підготовки здобувачів.
3. Розглянути можливість щодо підвищення рівню співпраці та комунікації викладачів зі здобувачами вищої освіти.
4. Посилити роботу щодо інформування здобувачів освіти стосовно усіх аспектів викладання та навчання за ОП на основі результатів анкетування.
5. Розглянути питання щодо внесення змін до структури ОП.

4. Результати опитування за анкетною «Якість викладання»

В опитуванні взяли участь 13 здобувачів вищої освіти, що складає 22% від загальної кількості здобувачів, що навчаються на третьому курсі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Міжнародні

відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» 2021 року. Результати оцінювання здобувачами вищої освіти якості викладання показали високу ступінь задоволення здобувачів.

100% відмінних оцінок отримали викладачі східних мов, які працюють з малими групами, що дає можливість приділи більше уваги кожному здобувачеві та задовольнити їхні потреби. Разом з тим, переважна кількість викладачів отримала оцінки, де переважають «відмінно» та «добре», але в незначній кількості присутні «задовільно», «погано», «дуже погано» - Глебов С.В., Покась М.С., Максименко І.В., Дубовик В.А. Тим не менш, наявність оцінок «задовільно», «погано» та «дуже погано» щодо презентації курсу, системи та критеріїв оцінювання, унаочнення матеріалу, об'єктивність та прозорість оцінювання знань здобувачів, наявність зворотного зв'язку, використання активних методів проведення занять демонструють наявність певного потенціалу для особистісного та професійного росту та самовдосконалення викладачів програми.

Крім того, серед коментарів та побажань здобувачів були зазначені наступні:

- Розглянути можливість щодо додаткового інформування здобувачів щодо наявних програм обміну та міжвузівських заходів, оскільки розміщення інформації на сайті університету є недостатнім (насправді ж вся інформація поширюється вчасно через Телеграм-канал та Інстаграм-канал Мечников-інфо).
- Розширити використання інтерактивних методів навчання.

Результати опитування здобувачів вищої освіти щодо якості реалізації освітньо-професійної програми доведені до відома декана факультету МВПС, гаранта освітньої програми «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» для обговорення на засіданнях вченої ради факультету, кафедр, робочої групи з метою подальшого удосконалення та підвищення якості реалізації освітньої програми, а також до кожного викладача.

За результатами анкетування рекомендовано посилити роботу щодо унаочнення матеріалів лекцій, впровадження активних методів навчання, підтримки зворотного зв'язку, покращення організаційної культури, коректності та тактовності викладачів. Слід відзначити високий рівень дотримання академічної доброчесності з боку здобувачів.